

Didaktiniai sprendimai geografijoje

Rytas Šalna

Iššūkiai

1. Įsigali geografinių sąvokų vartojimo chaosas
2. Trūksta susitarimų dėl tam tikrų sąvokų vartojimo
3. Kas nustato/tvirtina ar kuria geografines sąvokas?
4. Ar Lietuva turi derintis su Europos ir pasaulio praktika?
5. Ar, kada ir kaip įsileidžiame sąvokų vartojimą užsienio kalbomis?

Mūsų pagalbininkai ar trikdytojai?

- ▶ Lietuvos statistikos departamentas
- ▶ Lietuvos bankas ir komerciniai bankai
- ▶ Lietuvos vyriausybė
- ▶ Lietuvos Respublikos Seimas
- ▶ Europos Sąjungos institucijos
- ▶ Žiniasklaidos priemonės
- ▶ Nevyriausybinės organizacijos
- ▶ Leidyklos, leidėjai
- ▶ Žurnalistai, žinovai, asociacijos...
- ▶ Valstybinė lietuvių kalbos komisija

Geografinių zonų įvardijimo problema

Variacijos akademiniam mokslui, mokykloje ir mokslo populiarinimo leidiniuose

Gamtinė zona

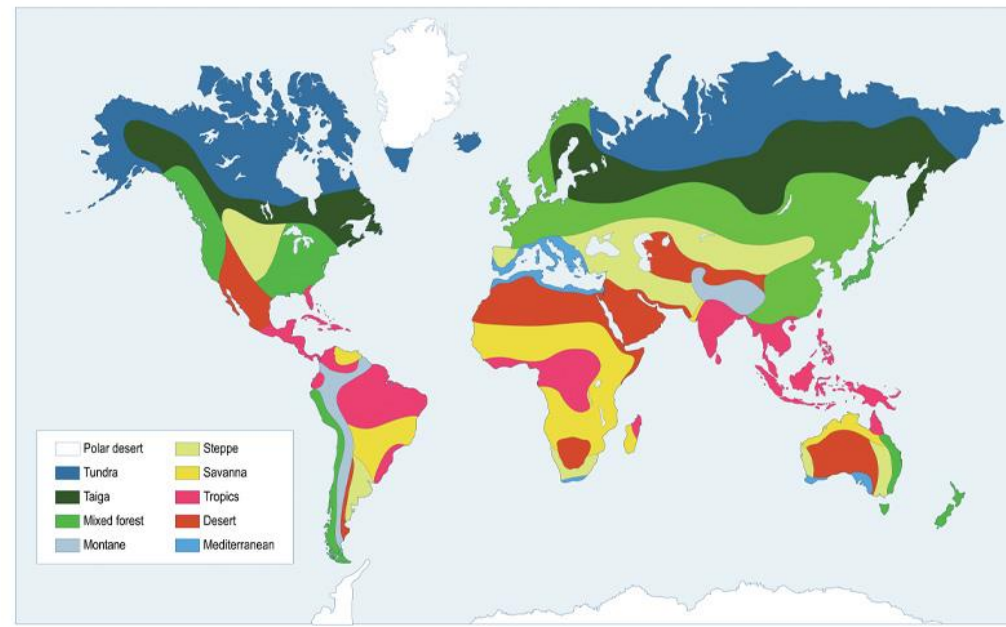
Geografinė zona

Gamtinė juosta

Geografinė juosta

- ▶ Landšaftas
- ▶ Geografinė sfera
- ▶ Biomas
- ▶ Ekosistema

Biomes

Ūkio sektoriai ar ekonomikos sektoriai?

- Šaka
 - Sektorius
 - Veikla

 - Ūkis?
 - Ekonomika?
- Bioproductinis ūkis
 - Pramonė ir statybos
 - Paslaugos ir administravimas
- Pirmasis
 - Antrasis
 - Trečiasis
 - Ketvirtasis
- Žemės ūkis
 - Pramonė
 - Paslaugos

Valstybių išsivystymo klasifikacijos problema

Variacijos akademiniam mokslui, mokykloje, žiniasklaidoje ir statistikos pasaulyje

- ▶ Išsivysčiusios valstybės
- ▶ Besivystančios valstybės
- ▶ Pažangios ekonomikos šalys
- ▶ Pereinamosios ekonomikos šalys
- ▶ Kylančios ekonomikos šalys
- ▶ Kylančios pramoninės šalys
- ▶ Atsiliekančios šalys
- ▶ Trečiosios šalys
- ▶ Silpnos šalys
- ▶ Skurdžios šalys

- Pirmasis pasaulis
- Antrasis pasaulis
- Trečiasis pasaulis

- Globali Šiaurė
- Globalūs Pietūs

Kas yra išsivystymas?

Valstybių galios rodikliai

Tradicija

- **BVP**
- **BVP 1 gyv.**
- Žmogaus socialinės raidos indeksas - **ŽSRI** (anglų k., Human Development Index - HDI)

Nauji rodikliai

- ▶ Žmogaus darnaus vystymosi indeksas - **ŽDVI** (anglų k., Human Sustainable Development Index - HSDI)
- ▶ Ekologinis pėdsakas - **EP** (angl., Ecological Footprint - EF)
- ▶ Pasaulio laimės indeksas - **LMI** (anglų k. World Happiness Index - WHI)

Darnaus vystymosi rodikliai

